

فصل فی
تاریخ
و جغرافیه
ایران

تاریخ و جغرافیه ایران

۱۳۲۶

نومرو : ۱

شوره زار حیات

ماضی ، تخیلات اساطیرہ منقلب
بر ظلمت محلدۂ موت — سایہ در ؛
آتی، نظر دہ دالغہ لانان تارو مغرب
بر خشیت مطلقہ بی نہایہ در .

عمر بشر بوساحتہ یلدا - مسیرہ نک
ابعاد پر ظلمتہ دوشمش سراپدر ،
اعماق اشتیافتہ دالمش بولیہ نک
یوحال پر سرائر وپر اضطرابدر .

هرشی عدملہ لب بلب احتضار ایکن
عمان کون ایچندہ سونوک بر خیال زار
ایلر بقای روحنہ بر تحفہ انتظار .

بیلیم ، بوشورہ زار حیانت نہایتی
برعدن نور - سایہ میدر ، یوقسہ غایتی
بر ظلمت محلدۂ موت - سایہ می ! . . .

محمد سعدی

آت

م محفوظ آخوژندہ اوچ هفته لق بر استراحتدن
صوکرہ بینمک ایچون بی یاننہ صوقایان خاشاری
آتمی بوکون تام ایکی ساعت قوشدیردم . آییجہ
ترلہ دی . بولانیق واردارک کنارخی قابلایان صیسقہ
وخزان دیدہ سکود اورمانچنک ایچندہ کی کنیش
یولی تعقیب ایدرکن ، یورغون وبی تاب ، صانکہ
دورہقی ایستبوردی . فقط بن ، بالعکس اوقدر
ذی حیات ، اوقدر زندہ وفعال ایدمکہ . . .
آلمدہ کی صاری قیرباجی شدتلہ و غیر اختیاری صاوردم .
بوقوق العادہ و غیر مترقب ضربہ اوئی شدتلی بر
درت نعلہ فالیدردی . اورمانک یاہراقسز اغاجلری

ارتق اطرافدہ کچیجی بر چیزکی فورطنہ سیدی .
یک آھنک بر روزکار قولاقلمدہ ویزلدا یوردی .
بن عقور بر قوتک اوستندہ اوچور کبی ، یک
چابوق یاقینلاشان اوزاقلرہ باقور ، بو آرزین آتہ
پندکجہ دائما دودینم شیلری تکرار حسن ایدیور .
« آہ درت بش عصر اول یاشاسہ یدم ! » دیہ
متلذذ اولیوردم . داغلر ، اووا ، ہرطرف ہوشدی .
سمادہ ساکن بولوطلز بیاض وجسم کوہوکر حالندہ
ثابت دورینوردی ، آتم نہایت یواشلار کبی اولدی .
سرعتلی بہ کچہ جکدی . بن خیالاتدن اویانماق ایچون
تکرار قامچینی صاوردم . آسکی درت نعل ، دہا
چیلغین ، دہا مجنون ، تزیاد ابتد . کوتوکلرک ،
خندکلرک اوستندن آنلا یوردی . تارالردن قائلان
چامور پارچہ لری اطرافہ ، بعضاً دہ اوستمہ صچرا یور .
دی . درت بش عصر اول یاشامق . . . بونہ طاتلی بر
حیاتدی ! شان ، شہرت ، ثقل ، موفقیت ، عشق ،
حرص ، احتیاد . . . حیاتی حسن ایندیرن و
شیمدی مع التأسف بر مصال ، بر تاریخ زمیندن
بشقہ بر شی اولایان بوطاتلی وحقیقی ہیجانلر واردی .
آہ بو طوبراقلرک اوزرندہ ہم اجدادم بر کردباد
برق آلود ظفرکبی آقینجیلیق ایدرکن ، نہ قدر مسعود
ومغرور ایدیلر . . . قهرمانلق ، شجاعت وجسارت
مطلقہ ایچندہ کچن کنجکلری اونلرہ اختیارلری
ایچون نہ تلیسناسز خاطرہ لر نہ مغفل افتخارلر
براقیوردی . حالبوکہ بزسلاحسز ، قانسز ، عظمتسز
اولدینی قدر یورچی ، خراب ایدیچی اولان مجادلہ
مدینتک بیچارہ محاربلی ، نہ قدر سفیز . . . آتم
منادیاً درت نعل قوشیور وجیغارہ ایچورمش کبی
بورنشک دلیکلرندن بر مائی دومان چیقیوردی . بن
تسکین اولنہ میان بر احتیاج حرب ، بر اشتیاق
ہجوم ایلہ یشہ اوئی قامچیلادم . دار بر بوغازہ
کردک . صاعمدہ چامورلی واردار ضعیف بر صدای
جریان چقارارق آقپور ، اطرافدہ کی عربان اغاجلر
عبوس وماتمی صالالہ برق کچیور ، صولمدہ کی دمیر
یولی بعضاً یوکسہ رک ، بعضاً آتمک قوشدینی غیر

رفتار مطبوعات

بكا : - رفتار مطبوعاتى سن يازه جق -
سك ! ديدكلى وقت ، جبهه فكر و تأمل دن
بر قاچ عرق دانه فتور ، سقوط ايدنه ركبى اولدى .
- برهفته نك مولودات مطبوعه سنى
او قويه جق و تكمينه تعلق ايدن ملاحظاتيكي
بيلديره جكسك . ديورلردى .

شويله بر « رفتار مطبوعات » يازدقدن صكره
وظيفه نك ثقلت مهيبه سى نو آنده قلممك سبر
و حر كتمه بر رعه شة تردد و برمه يور دكل .
بونك ايچون نافذ بر نظر ، واسع بر زمان
لازمى ، و هيسندن اولده اندیشه زوال
اولمايان بر خزينه كال . . .

حال بوكه بوتون بوقود رفيه نك محروم
ارتباطى اولان بر زاويه بسيطه ايچنده عالم علم
و ادبك رفتارنى ترصد ايتك قابل اوله جقمي ؟
بونده احتمال موفقيت او قدر ضعيف
ايدى كه « تقيد » ك صاحب ادبي بويله بر تكليفه
تنزل ايتديكى زمان ، قوت قلبمك انكسارنى
طوييوردم و مغرور اولمايوردم .

قناعتم واردى كه رفتار مطبوعاتك محررى
بن اولمازدم ؛ سرحد انتشارى اوداسى نك
حدود معارفه سندن عبارت اولان بر امضاتك
اوستنده و يا آلتنده ديزيلمش سطرلر ، هيچ
بر كوزدن بروقفه نوازش كوره من ، بوئى محقق
بيليرم ؛ و بويله اولغاله برابر بوتكليفى رد
ايدمه يورم .

بر جمعيتك تسليت صحابتدن نوميد اولديغمن
خالده بو نوميدى بزه عين زمانده جبار تجش
اوليور ، بز محمد رؤفى لرك ، جاهد لرك ، خالد

منتظم عارضه لى يولله بر تسويه اينهرك ، فقط دائما
دوز ، دائما مستوى ، سولوق و مرده . اجنى بريلان
كبى اوزانوب كيديوردى . بنده ايچه ترله دم .
قالچلرم صير لامغه باشلادى . آتم اضطرابى دويش
كبى سرعتلى يه كيدى . بو سفر غير اختيارى قامچيلا
مادم . ذاتا قصبه يه كيبيوردم . بوتون اولر مسكن
وتنبل او يورور كيدى . صويك كنارنده قالين
و چيلاق بالديرلى كورين بر قاچ بولغار قيزى
ايكى قات اولش ، بر شيلر ييقايورلر ، سر سبرى
كوپكلر بكا جاولايورلردى . بردن ديزكى چكدم .
آتم دوردى . شدت و تنفسدن قارى . باجاقلىرى
آچوب قاپايوردى . اطرافه باقدم . بوپس
واسايشپورور منظره بكا اوقدر نفرت آميز كورونديكه ،
غير قابل تسميه بر الم آنى ايچنده افلامق ارزو
ايتدم . آتمى تكرار كرى يه دوندورمك ، شوعالى
داغله قاجمق ايتدم . بويله سكوت مسكينانه
ايچنده ياشامقدن اوزالرده آچلقدن وضوعوقدن
اولمك دها ابيدى . . .

كوندم . شو محاكمه نه غريب بر مناسبتر لكدى .
بى او كمده كى كچه جك كونلرده بكلين و مقدس اولدينى
طن اولنان وظيفه لرم يوقيدى ؟ . . . كوليوردم .
بو خيال ايله بكر منجى عصرده ياشاديقمدن بر اف
محبوب ، قصبه يه كيردم . اويجه كلددم . ارتق بى
هپ بويله لزومسز حسلرله صارصان بو آته ، بو
آزغين مخلوقه بنيمه جكم . بر مونوسيفت آله جفم .
فقط بو ممكنى ؟ بكا ماضيلر ، وحشتلر ، لذت
حرب و وغا يرينه احتمالكه مستقبل نا محدودى ،
دير يزابليرى تخيل ايتديره جك اولان بو ماكنه
بو زواللى مصنوع عجا بوراده يورومك ايچون قاچ
كياوتره يول بولا بيله جك ؟

عمر سيف الدين

